

Dubravka Jurlina Alibegović*

PRIKAZ SVEČANOG OBILJEŽAVANJA 70 GODINA USPJEŠNOG DJELOVANJA EKONOMSKOG INSTITUTA, ZAGREB

Ekonomski institut, Zagreb je 3. studenog 2009. svečanošću održanoj u Kristalnoj dvorani hotela Westin u Zagrebu obilježio 70 godina svoga uspješnog djelovanja. Tom su prilikom suradnici Instituta predstavili dosadašnji rad i sadašnje i buduće aktivnosti Instituta okupljenim kolegama iz znanstvene zajednice, partnerima, dužnosnicima Vlade Republike Hrvatske i čelnicima državnih institucija, predstavnicima poslovne zajednice i međunarodnih institucija kao i medija, te svojim sadašnjim i bivšim djelatnicima.

Zajednički i timski rad znanstvenih i stručnih djelatnika u proteklih sedam desetljeća pridonio je ugledu Instituta i uvažavanju rezultata njegova rada u zemlji i inozemstvu, a jedan od posljednjih dokaza tome je i financijska potpora za znanstvenu izvrsnost koju je Institutu za njegov doprinos u razvoju ekonomske znanosti dodijelilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u povodu sedamdesete obljetnice rada.

Na početku svečanosti, uz pjenušac dobrodošlice, dočekani su gosti u predvorju Kristalne dvorane. S velikim veseljem su pozdravljeni svi gosti, a osobito kolege u mirovini čije je dugogodišnje aktivno djelovanje utkano u uspješnih 70 godina Instituta. Skupu se pozdravnim govorom obratila ravnateljica Instituta, Sandra Švaljek, i izrazila ponos suradnika Instituta dosadašnjim rezultatima, ali i poručila kako će Institut dalje raditi ozbiljno i odgovorno, nastojati stjecati još potpunije i točnije uvide u ekonomske fenomene i međuzavisnosti te davati što bolje savjete odgovornima za upravljanje gospodarskim razvojem naše zemlje, lokalnim zajednicama i gospodarskim subjektima.

---

* D. Jurlina Alibegović, dr. sc. Znanstvena suradnica u Ekonomskom institutu, Zagreb (djurlina@eizg.hr)

Potom se okupljenima obratio rektor Sveučilišta u Splitu i predsjednik Upravnog vijeća Ekonomskog instituta, Zagreb, Ivan Pavić. U svom pozdravnom govoru naglasio je ulogu velikog broja istaknutih i zaslužnih znanstvenika koji su dio radnog vijeka proveli upravo u Institutu te stečena znanja uspješno primijenili na nekim novim istaknutim radnim mjestima.

Iako je Predsjednica Vlade Republike Hrvatske, gospođa Jadranka Kosor, planirala svoj dolazak na Institutsku svečanost, zbog odlaska na službeni put u inozemstvo, ipak nije bila u mogućnosti uveličati rođendansku proslavu. Njezina podrška neovisnim ekonomskim istraživanjima i izrazi želje za nastavkom suradnje s Institutom, pristigli su u pozdravnoj poruci. Između ostaloga, predsjednica je Vlade u svojoj poruci Institutu i njegovim uzvanicima ustvrdila kako je za Republiku Hrvatsku od osobite važnosti da postoje institucije poput Vaše koje njeguju tradiciju neovisnih i nepristranih ekonomskih istraživanja, koje ustraju na izvrsnosti znanstvenog rada i ulažu mnogo truda i napora u kontinuirano obrazovanje svojih istraživača.

Nakon uvodnih govora uslijedile su prezentacije koje su pripremili djelatnici Instituta. Najprije je kolega Nenad Starc veoma inspirativno govorio o prošlosti Instituta i sve sudionike svečanosti odveo u prošlost, u zimu davne 1938. godine, kada su se, uz pomoć neimenovanog mecene, okupila četiri suradnika, među kojima i dugogodišnji suradnik Instituta i njegov kroničar dr. sc. Ivan Krešić. Suradnici su dobili na korištenje stan u kojem su bili stol, dvije stolice i pisaća mašina i tako su počeli sastanci, rad na prvim člancima i istraživanjima. Osim što se prisjetio daleke prošlosti, u svojem je izlaganju Nenad Starc dotaknuo sva događanja koja su kroz dugu povijest i kroz burna događanja tijekom proteklih sedamdeset godina obilježila razvoj Instituta i njegovo izrastanje u instituciju kakav je danas.

Nakon nostalgичnog osvrta na prošlost logično je slijedilo pozabaviti se sadašnjošću o kojoj su govorili kolege Denis Redžepagić i Mihaela Grubišić. Prezentirali su znanstveno-istraživačke interese i odabrana područja znanstvenih i stručnih istraživanja u Institutu, koja obuhvaćaju teme kao što su povećanje konkurentnosti i gospodarskog rasta, makroekonomska konvergencija hrvatskog gospodarstva prema gospodarstvima Europske unije, fiskalna decentralizacija, restrukturiranje i razvoj realnog sektora gospodarstva, ulaganje u inovacije, ljudski kapital i tehnološki razvitak, zaštitu okoliša i održivi razvoj, kao i različite socioekonomske fenomene kao što su nejednakost, siromaštvo, nezaposlenost te socioekonomske posljedice demografskog starenja.

Budući da važan dio svakodnevnih zadataka u Institutu predstavljaju analize i prognoze tekućih gospodarskih kretanja, najnovije prognoze objavljene u novom, jubilarnom **40. broju** publikacije **Croatian Economic Outlook** predstavio je kolega Danijel Nestić. Analize tekućih gospodarskih kretanja popraćene

su velikim posterom kronologije ekonomske krize u Hrvatskoj koji je pripremila kolegica Marina Tkalec.

U nastavku svečanosti su ukratko predstavljene institutske publikacije s već prilično dugom tradicijom. To su:

Privredna kretanja i ekonomska politika, za upućenije poznat kao „plava knjiga“, je časopis koji izlazi od lipnja 1991. godine i trenutno je u pripremi 120. broj. „Plava knjiga“ je cijenjena i dobro poznata u „ekonomskoj akademskoj zajednici“ i objavljuje znanstvene i stručne radove iz svih područja ekonomije, prikazuje knjiga te osvrte na konferencije, radionice i slične događaje od interesa za stručnu javnost. Institut ga objavljuje u suradnji s Ministarstvom financija Republike Hrvatske.

Croatian Economic Survey je također časopis s višegodišnjom tradicijom, ali je posebno istaknuto kako je upravo o obljetnici, nakon 11 godina promijenio svoju uređivačku politiku i vizualni identitet. Časopis izlazi godišnje i želi postati forum za širu znanstvenu zajednicu publicirajući visokokvalitetne znanstvene radove iz svih područja ekonomije. Nadalje, želi njegovati otvorenost te poticati i radove iz drugih srodnih disciplina, posebice empirijske radove i radove koji sadrže preporuke za nositelje ekonomske politike. Trenutno je u pripremi 12. broj časopisa koji je posvećen temi “Welfare and Well-Being in Post-Socialist Europe”.

Institut izdaje i povremenu periodičku publikaciju **Radni materijali EIZ-a**. To je publikacija pokrenuta 2007. godine, a cilj joj je u najkraćem mogućem vremenu izložiti rezultate istraživanja nastale na znanstveno-istraživačkim projektima ili u okviru drugih aktivnosti suradnika Instituta. Radovima se želi potaknuti rasprava i kritički komentari kojima će se unaprijediti buduće verzije rada.

Na rođendanskoj svečanosti Institut je predstavio i dvije najnovije publikacije, stručnu publikaciju **Regio pregled** i knjigu **Participativno upravljanje za održivi razvoj**.

Regio pregled je publikacija čiji su osnovni ciljevi predstavljanje objedinjenih urbanih pokazatelja koji su osnova za informiranje ministarstava i tijela državne uprave, i koji će pomoći pri donošenju odluka na lokalnoj i regionalnoj razini; informiranje zainteresirane znanstvene i stručne javnosti; širenje ponude stručnih analiza u području lokalnog i regionalnog razvoja te izrada metodologije za međusobno uspoređivanje županija, Grada Zagreba i velikih gradova kao i praćenje postignuća u području upravljanja okolišem, ekonomskih i fiskalnih rezultata, društvenog razvoja i za praćenje postignuća u upravljanju.

U izdanju Instituta je u proteklih 5 godina objavljeno 9 knjiga od kojih su neke autorske, a neke uredničke, te jedan udžbenik. Posljednja u nizu knjiga je **Participativno upravljanje za održivi razvoj**, čiji su urednici Željka Kordej-De Villa, Paul Stubbs i Marijana Sumpor. Kolegica Željka Kordej-De Villa ukratko je

predstavila novu knjigu, koja se sastoji od tri zaokružene cjeline: održivi razvoj, razvojno upravljanje i participacija.

O institutskim planovima za budućnost inspirativno je govorio kolega Mustafa Nušinić, naglašavajući razvojno pozicioniranje Instituta koje vidi u dugoročnom usmjerenom programu istraživanja, ustrajavanju na suradnji s domaćim i međunarodnim znanstvenicima i stručnjacima te obrazovanju mladih znanstvenika na način da se njeguju njihove istraživačke slobode i potiče znanstvena znatiželja. Institut se u budućnosti sagledava kao aktivni sudionik pripreme sustavnih gospodarskih promjena i mjera gospodarske politike, kao institucija koja je priznata i poznata u javnosti po novim spoznajama i njihovoj primjeni, te koji disperzira društvene koristi.

Budućnost Ekonomskog instituta osigurana je zapošljavanjem mladih znanstvenika koji se obrazuju na vodećim međunarodnim i domaćim znanstvenim institucijama kako bi obogatili vlastite znanstvene spoznaje, ali i doprinijeli znanstvenom napretku Instituta kao i šire zajednice u kojoj djeluju. O interesima institutskih mladih znanstvenika te o idejama vodiljama u njihovom znanstvenim interesima govorila je kolegica Iva Tomić.

Za sudionike svečanosti pripremljeni su panoji s posterima odabranih novijih istraživačkih projekata, koje su kasnije u neslužbenom dijelu programa s pažnjom razgledavali. Prisutni su također mogli razgledati retrospektivnu izložbu institutskih izdanja koje su pripremili djelatnici institutske biblioteke i izdavaštva. Velik je interes pobudilo najstarije institutsko izdanje pod naslovom «Obris industrijske strukture banovine Hrvatske u godini 1938. / Abriss der industriellen Struktur der Banschaft Kroatien im Jahre 1938», Zagreb, Ekonomski institut banovine Hrvatske, 1940. Ta je studija po prvi put nakon propasti Austro-ugarske monarhije prikazala statističke podatke o strukturi hrvatske industrije.

Službeni dio svečanosti time je završio, a u ozračju pravog rođendanskog slavlja nastavljeno je malim iznenađenjem, gašenjem svijetla i ulaskom u dvoranu prave slavljeničke torte s prigodnim svjećicama i prskalicama. Četiri institutske kolegice koje su taj tjedan slavile svoje rođendane, Dubravka Jurlina Alibegović, Marica Vugrinec, Tajana Barbić i Branka Kotur, zajednički su razrezale rođendansku tortu za punih 70. godina postojanja Ekonomskog instituta u Zagrebu.

Zadnji dio Institutске svečanosti protekao je u ugodnom druženju s gostima uz zakusku. Odaziv dragih gostiju je bio iznad naših očekivanja. Susrele su se sve generacije institutskih djelatnika, prepričavane protekle proslave i godišnjice, dijeljene su čestitke i komplimenti za postignute uspjehe, dogovoreni i novi poslovi, isplanirani novi susreti, te fotoobjektivom ovjekovječeni svečani trenuci!

Svi smo se složili da je sedam desetljeća rada Instituta pridonijelo razvoju ekonomskih istraživanja u Hrvatskoj, koja tematski, sadržajno i metodološki ne odudaraju od svjetskih trendova. Uz to, nalazi provedenih istraživanja u Institutu često su služili kao osnovica preporukama za vođenje ekonomske politike u našoj zemlji. Dio rezultata znanstveno-istraživačkih aktivnosti Instituta ugrađen je u obrazovne programe domaćih sveučilišta, te u različite oblike pruženih pomoći i savjeta domaćem gospodarstvu i državnim institucijama.

Institutski 70.-ti rođendan protekao je u lijepom druženju, a pred svim suradnicima Instituta je zadatak da i dalje svojim radom, trajnim obrazovanjem i svim aktivnostima opravdavaju slogan prigodno «skovan» za proslavu rođendana:

Vodeći u ekonomskim istraživanjima - već 70 godina!